

Kun en Spillemand. Første Deel, Kap. II.

Af: H.C. Andersen

Saa gik de mellem Blomster, -
Og favnede hinanden,
Og bæved' høit af Fryd.

Oehlenschläger

5 I Kjøbstæderne har sædvanligviis hvert Huus en lille Have, dog dette Huus havde ingen, men een maatte man dog have, om ikke større, end til en Haandfuld Purløg og lidt Portulak. Den var ogsaa bragt tilveie og var, om man saa tør kalde den, een af Nordens hængende Haver, som Armod eier dem. En stor Trækasse, fyldt med Jord, udgjorde deres Have; den var stillet høit op
10 paa Renden mellem Nabohusene, hvor Ænderne ikke kunde komme op og gjøre den Skade.

Skulde der nu plukkes lidt, da maatte Stigen frem, den stilledes op i Kjøkkenet mellem Tinrækken og Skorstenen, Een holdt paa den vaklende Stige, mens den Anden steg op ad den til Loftet, hvor da Lugen blev aabnet,
15 og man med Overkroppen kom ud til Kassen.

Det var en Fest for den lille Dreng at komme derop; eengang havde han endogsaa faaet Lov til, svævende mellem Moderens Hænder ud af Laagen, at sætte Fødderne paa Kanten af Kassen.

"Vi have maaskee ligesaa megen Glæde af vor Smule Grønt," sagde *Maria*,
20 "som Jøden har af sin prægtige Have!"

"Men vi gad dog nok have den!" svarede Manden. "Deiligt med Blomster skal der være! sjeldne Væxter, som i ingen anden Have i *Svendborg*. Om Sommeraftenerne, naar Vinden bærer herind, kan man lugte Jasminerne. Tidt har jeg havt Lyst til at sætte Stigen til Taget, klattre op ved Storkereden og
25 see ned i Haven. *Maria*, det deilige Poppeltræ, som rager høit over Taget, kan sætte mig i ganske forunderlige Tanker. Om Sommernatten, naar Fuldmaanen skinner, stikker det saa mørkt af imod den blaae Luft, det er, ligesom jeg saae i Italien de store Cypresser. Tidt naar Du har sovet, er jeg staaet op og har aabnet Vinduet; kom da en mild Luft med Jasminduft over til mig, da
30 kunde jeg bilde mig ind, jeg var der langt ude i det deilige Italien."

"Skal jeg nu høre den Snak igjen!" sagde *Maria* og trak sig bort; men den lille Dreng lyttede med store Øine til Faderens Tale. Hvor gjerne vilde han ikke ogsaa flyve med Storken til fremmede Lande, ja hvor lykkelig vilde han være

ved blot at kunne sidde i Reden og see ned i Jødens Have. En mystisk Verden rørte sig derinde. Engang havde han med sin Moder været der i Huset og seet Løvsalernes Fest, aldrig kunde han glemme den grønne Hvælving af Gran og Aspargestoppe, det prægtige Granatæble under Loftet og det fine, usyrede
5 Brød. I de lange Vinteraftener læste Faderen høit i "*Tusind og een Nat*," hans egne Reiser klang for Drengen ligesaa eventyrlige; Storken var ham et Underdyr, som Fuglen *Roc*, og Jødens Have, som han aldrig havde seet, var ham *Hesperien* og *Scheherezades* Hjem med det gyldne Springvand og den talende Fugl.

10 Det var hen i Julimaaned. Den Lille legede i det tomme Tørvehuus, som udgjorde Grændsen mellem Hjemmet og hans Feeverden. I Hjørnet vare nogle Stene sjunkne løse; den Lille lagde sig ned og tittede gjennem Sprækkerne, men Alt, hvad han saae, var kun de grønne Blade, som Solen gjorde transparente. Med skjælvende Haand, som var det et Mysterie, han
15 vilde hæve, vovede han at trække en Muursteen ud: den overliggende gled skjævt ned; Drengens Hjerter bankede, han vovede ikke at røre sig. Efter faa Minuter tog han Mod til sig. Aabningen var større, dog kunde han ikke oversee mere, end saa stor en Plet, som en enkelt Jordbærbusk indtog; men for Barnephantasien laae heri en Rigdom, et Skue, som for den Voxne Synet
20 af det yppigste Frugttræ, hvis Grene de modne Frugter tyngte til Jorden. Jordbærbladene vare saa store og saftige, gjennem enkelte skinnede Solstraalerne, andre derimod traadte mørkt i Skygge, og midt imellem denne Yppighed hang to store, røde Bær, saa friske og fulde. *Canaans* Drueklase indgjød ikke rigere Tanker om Frugtbarhed end disse to Bær. I Beskuelsen
25 laae ogsaa Fristelsen til at plukke dem, men det var ikke voveligt! At tage den ene Steen ud af Muren var Synd nok for den første Dag.

Næste Eftermiddag laae endnu Stenene urørte. De grønne Blade viftede ved Lufttrækket gjennem Aabningen. Bærrene sadde der jo; da udstrakte den lille Haand sig ængstelig, berørte Bærret, uden at plukke det; men da
30 Haanden atter kom ind, snoede Fingrene sig om den grønne Stilk, dog, i samme Øieblik mødte en lille Barnehaand hans, han trak sin tilbage med en saadan Hurtighed, at een af Stenene gled ud, selv sprang han tilside; først efter nogle forventningsfulde Øiebliske vovede han sig igien nærmere og tittede igjennem denne forstørrede Aabning.

35 Et Par store brune Barneøine mødte hans. De forsvandt ligesaa hurtigt, men kom snart igjen tilsyne. En deilig lille Pige var det; nysgjerrigt tittede hun i forsigtig Afstand fra Aabningen.

Det var *Naomi*, Jødens Datterdatter, omtrent eet Aar yngre end Drengen. Han havde før seet hende staaende oppe i hendes Bedstefaders Vindue, da havde hun gule Saffians Støvler paa; disse havde gjort et uudsletteligt Indtryk paa Drengen.

5 Børnene stirrede en Stund paa hinanden.

"Lille Dreng!" sagde *Naomi*, "Du maa nok komme ind til mig! Gjør Hullet større!"

Og som om en mægtig Fee befalede, gled endnu to Stene ud.

"Hvad hedder Du?" spurgte hun.

10 "*Christian!*" svarede Drengen og stak Hovedet ind i den solbelyste, duftende Have. *Naomi* skjød Viinrankernes Grene tilside, som rigt skyggede hen over Muren. I Drømmenes Land stod han, tabende sig i Beskuelse.

Den Ældre vilde her kun see en smuk, lille Have i rig Flor, med mange sjeldne Blomster, Viinranker opad Væggene, et Poppeltræ og længer henne to
15 Akasier; men vi maae see den, som den Indtrædende saa den, vi maae med ham aande den stærke Blomsterduft, føle de varme Solstraaler, beskue den rige Pragt.

Yppige, bredbladede Viinranker, duftende Caprifolier og de blaae og røde Convolvoli slyngede sig opad Væggen og dannede et Tapet. Et Bousket af
20 Mosroser sluttede sig i en Halvmaane om de prægtigste Levkoier af en sjelden Størrelse og Farveforskjellighed, lige fra den sortblaae til den sneefarvede; Duften syntes at fortrænge enhver anden. Ved Poplen, om hvilken den mørkegrønne Epheu slyngede sine faste Blade, stod den lille *Naomi* med de kloge Gazel-Øine og den brune Teint, som antyder den asiatiske Slægt; men
25 Blodet skinnede friskt og deiligt gjennem de runde Kinder, som ombølgedes af det sorte Haar. En mørk Kjole med et Læderbælte sluttede sig om den smukke Barneskikkelse.

Hun drog ham hen til Bænken under Akasietræet, hvor de blegrøde Blomster hang i tætte Klaser. De deiligste Jordbær med saftfuldt Kjød bleve
30 spiste. Drengen skuede rundt om sig, henflyttet i en hesperisk Verden, der syntes saa langt borte fra det sædvanlige Hjem; da knebbrede Storcken høit oppe, og han kjendte Reden og Ungerne, der stode i den og syntes at fæste deres kloge Øine paa ham. Da tænkte han paa sine Forældres lille Gaard, Kassen med Purløg og Portulak deroppe i Renden, og han undrede sig over at
35 være Alt dette saa nær. Storcken kunde oversee hans Norden og Syden.

Nu tog *Naomi* ham ved Haanden, og de gik ind i det lille Lysthuus, der blot kunde rumme en fire Personer, men for Børnene syntes det en stor Sal;

Barnephantasien behøver jo kun at lade ridse med en Pind i Jorden, for at skabe sig et Slot med Sale og Gange.

Et eneste Vindue med mørkerødt Glas kastede en underlig Belysning paa det brogede Betræk, hvor Dyr, Fugle og Blomster slyngede sig i hverandre; et
5 Strudsæg, der ved det røde Lysskjær fik en sælsom Ildfarve, hang under Kuppelen. *Naomi* pegede paa Ruden, *Christian* stirrede derigjennem, og Alt udenfor laae i den mest sælsomme Belysning; han maatte tænke paa det brændende Bjerg, som hans Fader havde talt om. Alt stod i Ildglands! hver Busk og Blomst glødede; Skyerne syntes Ild i en Ildluft. Storcken selv, Reden
10 og Ungerne luede.

"Det brænder!" raabte *Christian*, men *Naomi* lo og klappede i de smaa Hænder. Saasnart Børnene saae gjennem den aabne Dør, havde alt igjen sin friske, grønne Farve, ja, den syntes endogsaa stærkere, end da de stode ude i det Grønne. Blomsternes Farveforskjellighed var der, og Storcken stod hvid og
15 med røde Been som altid.

"Skal vi lege at sælge Penge!" sagde den lille *Naomi*, idet hun trak et Græsstraa gjennem to Blade. Det forestillede en Vægtskaal. Gule, røde og blaae Blade vare Penge.

"De røde ere de kostbareste!" sagde hun. "Du skal købe, men Du maa
20 give mig noget! det skal være et Pant. Du kan give mig din Mund! Vi lege det kun, jeg tager den ikke rigtigt! Du skal give mig dine Øine!"

Med Haanden gjorde hun en Bevægelse, som om hun tog dem, og *Christian* fik baade af de røde og blaae Blade. Aldrig havde han leget saa deiligt før.

25 "Du Fredens Gud! *Christian*, er Du derinde!" raabte *Maria* og stak Hovedet halv ind igjennem Aabningen, som de Smaa havde nærmet sig.

Forskrækket slap han *Naomis* Haand, tabte de brogede Blomsterblade og krøb tilbage gjennem Aabningen, hvor Modtagelsen var et Par følelige Slag over Ryggen. Stenene bleve stillede op saa godt det lod sig gjøre, og slige
30 Kunster, som *Maria* kaldte det, blev paa det strængeste forbudt; dog under Arbeidet dvælede hun lidt og betragtede Haven; desuden plukkede hun det nærmeste Jordbær af og spiste det.

Næste Dag var, fra Havens Side, tætte Brædeplanker slaet for; vistnok havde *Naomi* fortalt om Besøget. Forgjæves trykkede *Christian* Stenene mod
35 Bræderne, ja vovede endogsaa at banke paa. - - Indgangen til det smukke Blomsterland var lukket.

Rig og levende stod for ham den hele Pragt, Træer og Blomster, det røde Vinduesglas og den smukke *Naomi*. Det tænkte han paa om Aftenen, lige til han faldt i Søvn.

Bibliografisk:

Andersen, H.C.: Af: *Kun en Spillemand* (1837). Første Deel, Kap. II.
Andersen. H.C. Andersens samlede værker. Romaner II. 1837-1849. Red.
Klaus P. Mortensen, Kbh.: Gyldendal. Det danske Sprog- og Litteraturselskab
2004.

Elektronisk og korrekturlæst fil venligst udlånt af DSL/Gyldendal.